

# Update Verbeterprogramma: cultuur rode draad in audithervorming

**De Stuurgroep Publiek Belang heeft een update gepubliceerd van het Verbeterprogramma 2021-2023, in het kader van de Veranderagenda Audit. Cultuur vormt de basis van het programma 2022-2023.**

In 2021 heeft de auditsector, georganiseerd via de [Stuurgroep Publiek Belang](#), gewerkt aan haar in 2021 uitgebrachte driejarige verbeteragenda. In de agenda zijn vijf prioriteiten benoemd waarop de sector zich sinds 2021 met voorrang richt, vanuit vijf verschillende werkgroepen: fraude, continuïteit, vernieuwing van de audit, transparantie en verantwoording, en kwaliteitsgerichte cultuur.

Nu het eerste jaar voorbij is, heeft de Stuurgroep Publiek Belang de balans opgemaakt en doelen bijgesteld of opgeschaald. In een update van het verbeterprogramma worden de concrete doelstellingen voor de periode 2022-2023 toegelicht. Daarbij is een belangrijke rol weggelegd voor het thema cultuur. De verschillende werkgroepen hanteren een werkwijze waarbij telkens wordt gestart met een oorzakenanalyse, die moet vaststellen waar eventuele problemen in de verschillende deelgebieden spelen en wat de oorzaken van die problemen zijn. Uit die analyses kwam het onderwerp cultuur herhaaldelijk naar boven als een van de belangrijkste elementen.

"Gedrag en cultuur spelen een doorslaggevende rol bij het succes van de hervormingsinspanningen. Hoogwaardige en effectieve audits vereisen een open en veilige beroeps cultuur, met professionals die het vermogen hebben tot zelfreflectie, elkaar kunnen en durven aanspreken, en *good én bad practices* met elkaar delen. Juist ook bij het omgaan met maatschappelijk urgente thema's als continuïteit, fraude en duurzaamheid spelen cultuuraspecten een grote rol. Cultuur zal dan ook de basis vormen van het Stuurgroep Programma voor 2022-2023", aldus de Stuurgroep.

NBA-directeur Berry Wammes, lid van de stuurgroep en verantwoordelijk voor het programmamanagement: "Een kwaliteitsgerichte cultuur start bij je eigen gedrag: hoe kijk je naar je vak, hoe kijk je naar je eigen betrokkenheid? En hoe pak je dat samen op en zorg je ervoor dat je elkaar versterkt? Deze zomer starten we met een breed programma rond onze beroeps cultuur."

## Rode draden

Andere 'rode draden' die de Stuurgroep constateert zijn verdere bewustwording van accountants over de maatschappelijke rol die zij vervullen ten aanzien van belangrijke onderwerpen als fraude en continuïteit, om zo "vanuit intrinsieke motivatie het verschil te kunnen maken en professioneel kritisch door te pakken waar dat noodzakelijk is", schrijft de Stuurgroep.

Ook het aloude thema 'Ken uw klant' is volgens de Stuurgroep onverminderd actueel. "Dieptekennis van de opdrachtgever, diens cultuur en de omgeving waarin wordt geopereerd is onontbeerlijk. Dit vereist tijd en aandacht, sectorspecifiek delen van kennis en ervaring en controlemethoden en technieken en een werkomgeving die niet wordt gedomineerd door het voldoen aan regels en procedures"

Het delen van kennis is daarom ook een van de rode draden. "Hierbij gaat het om het sectorbreed delen van good en bad practices op het gebied van cultuur, maar bijvoorbeeld ook om de inzet van objectieve data over de performance van de gecontroleerde organisaties en bijvoorbeeld frauderisico's en -schema's. Door grote kantoren ontwikkelde tools kunnen mogelijk worden gebruikt door alle Wta-vergunninghouders."

Tenslotte staat de balans tussen transparantie en vertrouwelijkheid op de agenda. Een werkgroep is geformeerd die het thema geheimhouding gaat toetsen aan de eisen en verwachtingen van de huidige maatschappij.

## Governance

De Stuurgroep Publiek Belang is een samenwerkingsverband van kantoren, SRA en NBA. Binnen de stuurgroep zijn vijf werkgroepen actief om plannen verder vorm te geven en stappen te zetten voor de vernieuwing van de audit. In de werkgroepen zitten accountants van diverse kantoren, maar ook niet-accountants. Om de blik van buiten te krijgen worden het proces en de uitkomsten van de werkgroepen onder meer voorgelegd aan het NBA-Stakeholdersforum. Er is ook een zesde werkgroep, Platform Reguliere Vergunninghouders, die zich bezighoudt met het maken van een passende verbeteragenda voor het niet-oob-segment.

De Stuurgroep zelf bestaat uit de auditbestuurders van de oob-kantoren, één niet-oob-kantoor, de SRA en de NBA. De NBA-leden (voorzitter en directeur) vertegenwoordigen het NBA-bestuur, dat nadrukkelijk haar eigen bevoegdheden blijft houden ten aanzien van de haar toegewezen wettelijke taken. Daarnaast hebben de Kwartiermakers Toekomst Accountancysector vanuit de minister van Financiën de opdracht gekregen toe te zien op een duurzame verbetering van wettelijke controles. Meer informatie over de activiteiten en samenstelling van de Stuurgroep is te vinden via [nba.nl](http://nba.nl) onder '[veranderagenda audit](#)'.

Daarnaast ziet de Stuurgroep dat accountants problemen ook samen met anderen moeten aanpakken. "Ook al is de accountant volledig geëquipeerd, voor een effectieve en succesvolle audit is de inspanning van de overige ketenpartners hard nodig, onder andere in de vorm van heldere en gedetailleerde verantwoordingsinformatie. Dit blijkt uit de oorzakenanalyse continuïteit en eenzelfde beeld komt naar boven uit de verkennende oorzakenanalyse van de werkgroep fraude. Hierbij past een zekere vorm van normering of basisvoorwaarden waaraan een entiteit dient te voldoen om accountantscontrole zonder op voorhand te hoge risico's op materiële afwijkingen in de jaarrekening mogelijk te kunnen maken."

De Stuurgroep constateert wel capaciteitsproblemen bij reguliere vergunninghouders en is er niet helemaal gerust op dat de benodigde veranderingen doordringen tot alle lagen van het beroep. "Binnen het segment van reguliere vergunninghouders lijken de aangekondigde veranderingen en de informatie en communicatie van de NBA, de SRA en de Kwartiermakers goed bekend. Capaciteitsproblemen leiden echter soms tot moeilijkheden bij bijvoorbeeld het implementeren van maatregelen en het deelnemen aan pilots. Dit is een punt van zorg."

## Eindrapportage

Eind 2023 gaat de eindrapportage van de Kwartiermakers toekomst accountancysector naar de minister van Financiën. De Stuurgroep Publiek Belang heeft dat moment als stip op de horizon gedefinieerd en geeft in de update per punt aan waar het veranderproces op dat moment moet staan. "Het vertrek van de Kwartiermakers betekent echter niet dat de verbeteringen in de sector klaar zijn. De komende twee jaar zullen worden besteed aan implementatie van voorgestelde oplossingen en het verankeren van de al ingezette verandering. Na 2023 wordt dit proces uiteraard voortgezet. In 2022 zal de Stuurgroep voorstellen ontwikkelen voor de voortzetting van een onafhankelijke externe monitoring en toetsing van het hervormingsproces."

"Uiteindelijk doen we dit niet voor de kwartiermakers of de politiek", aldus Wammes. "We doen dit voor de ontwikkeling van ons beroep, voor een hoogwaardige beroepsuitoefening waarin het publieke belang centraal staat."

- [Verkennen, verbeteren en verankeren – programma Stuurgroep Publiek Belang 2021 – 2023, Update juni 2022](#)

## Deel dit artikel



**[Björn Remmerswaal](#) is redacteur van [Accountant.nl](#).**

## GERELATEERD



NIEUWS | 27 januari 2023

### **[Webinar: In gesprek met de Kwartiermakers](#)**

[Marlies de Vries en Chris Fonteijn zijn begonnen aan hun laatste jaar als Kwartiermakers Toekomst Accountancysector. Op 2 februari gaan zij opnieuw online met de... →](#)



NIEUWS | 27 december 2022

### **Bartjens: Zijn de big four straks een big five?**

De huidige grote vier accountantsorganisaties zijn in ons land, gemeten naar omzet, eigenlijk eerder een grote drie, aldus Bartjens, de rekenmeester van het FD.... →

---



NIEUWS | 19 december 2022

### **FD: Spoeling van partners bij advocaten en accountants wordt dunner**

Accountantskantoren en advocatenpraktijken zijn bezorgd over de teruglopende belangstelling van jonge professionals voor het partnerschap. Dat schrijft het FD, dat... →

---



NIEUWS | 13 december 2022

### **NBA doet voorstellen voor aanpassing nieuwe accountantswet**

De NBA heeft met een brief aan minister Kaag van Financiën gereageerd op het huidige voorstel voor de nieuwe Wet toekomst accountancysector. De beroepsorganisatie... →

---



NIEUWS | 05 december 2022

### **Raad van State kritisch over nieuwe accountantswet**

De Raad van State heeft kritisch gereageerd op het wetsvoorstel voor de nieuwe Wet toekomst accountancysector. De raad twijfelt over de meerwaarde van audit quality... →

---